

Versenykiírás

XXVII. Teleki Pál Kárpát-medencei Földrajz–Földtan Verseny

2018/2019. tanév

A verseny kiírója és rendezője:

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

A fővárosi forduló fővédnöke Tarlós István Úr, Budapest főpolgármestere

Szakmai együttműködők:

- Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium
- Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (Eger)
- ELTE TTK
- Eszterházy Károly Egyetem (Eger)
- Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (MBFSZ)
- Magyarhoni Földtani Társulat
- Magyar Földrajzi Társaság
- Oktatási Hivatal
- Pedagógiai Oktatási Központok
- TermészetBÚVÁR Alapítvány
- TIT Szövetség tagegyesületei, TIT Bugát Pál Egyesület

Határon túli szakmai partnerek:

- Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete (Szabadka)
- Felvidéki Tehetségsegítő Tanács (Komárom)
- GENIUS Jótékonyági Alapítvány (Beregszász)
- Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség (Beregszász)
- II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Beregszász)
- Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Csíkszereda)
- Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Komárom)
- Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (Újvidék)

Támogatóink:

- Budapest Főváros Önkormányzata
- Emberi Erőforrások Minisztériuma

- Emberi Erőforrás Támogatáskezelő - Nemzeti Tehetség Program
- MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.
- Richter Gedeon Nyrt.
- Nemzeti park Igazgatóságok

A Verseny szervezésével és lebonyolításával kapcsolatos további információk:

A Magyar Természettudományi Társulat www.mtte.hu és a TermészetBúvár c. magazin www.tbuvar.hu honlapján olvashatók.

A Versenyt a Magyar Természettudományi Társulat (továbbiakban: MTT) földrajz–földtan témakörben magyarországi és határon túli, magyar anyanyelvű iskolák 13-14 éves (hetedik és nyolcadik évfolyamos) tanulói számára hirdeti meg. A Verseny magyarországi fordulóra és a Kárpát-medencei döntőre az MTT központi feladatalapokat készít a versenykiírásban megadott ismeretanyagból.

A Versenyen résztvevő magyarországi iskoláknak nem kell külön jelentkezniük, az iskolai forduló feladatlapjait a megyei versenyfelelősök elküldik minden iskola igazgatójának, aki gondoskodik arról, hogy a versenyen induló tanulók a megadott időpontban megoldhassák a feladatokat.

A Verseny ismeretanyaga és fordulói:

1. Házi/iskolai/kerületi forduló: 2019. február 18. hétfő 15:00 óra

A Verseny első fordulóját az MTT által biztosított egységes központi feladatlappal az iskolákban a szaktanárok szervezik meg. Az iskola feladata a feladatlapon nyomtatása, a Verseny lebonyolítása, az értékelés és az eredménylista megküldése a megyei versenyfelelősnek. A központi feladatlapon 100 pontos, megoldásának időtartama 90 perc.

A megyei/budapesti versenyfelelősök 6 nappal a verseny előtt e-mailben kapják meg az MTT Titkárságától a feladatlapon, javítókulcsokat, majd 4 nappal a verseny előtt továbbítják azokat az iskolák igazgatóinak. Minden megyében a megyei versenyfelelős határozza meg a megyei döntőbe jutás feltételeit.

A Verseny megyei fordulóról tájékozódás céljából a megyei TIT Szervezetek, vagy az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központok versenyfelelősével kell felvenni a kapcsolatot (a megyei felelősök elérhetősége az MTT honlapján (www.mtte.hu) található.

Budapesten a kerületi versenyek szervezését a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium (1082 Budapest, Horváth Mihály tér 8. Tel: 210-1030, Fax: 210-0745) Víz Zsolt középiskolai tanár koordinálásával végzi (elérhetősége: vizsol@fazekas.hu; 06-30-552-8159). Budapesten kerületenként és évfolyamonként 2-2 tanuló nevezhető a budapesti döntőre.

Nevezési határidő a megyei/budapesti döntőre, az eredménylista megküldésével az iskoláktól/kerületektől a megyei/budapesti versenyfelelősöknek: **2019. február 22. péntek.** A megyei/budapesti versenyfelelősök **2019. február 27.-ig** továbbítják a megyei/budapesti fordulóra jutottak névsorát az MTT titkárságára (mtt.titkarsag@mtt.t-online.hu).

A házi/iskolai/kerületi forduló ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- Időjárás, éghajlat elemei. Térképészeti alapismeretek.
- A Naprendszer és a Föld. Hegységképződés, a felszín változásai. Kőzetek, ásványok, mészkőhegységek formakincse. Kontinensek, óceánok. Földrajzi fókálózat. Felszíni és felszín alatti vizek.
- Földrajzi információk értelmezése, pénzügyi alapismeretek.
- Éghajlati övezetek jellemzői.
- A kőzetlemezek mozgása, külső erők, talaj, Földünk története.

Javasoljuk a szaktanároknak, hogy a verseny iskolai fordulóján induló diákoknak adják meg a felkészüléshez az alábbi internetes címeket:

OFI 7. osztályos földrajz tankönyv letölthető:

<https://player.nkp.hu/play/215330>

OFI 8. osztályos földrajz tankönyv letölthető:

<https://player.nkp.hu/play/234358/false/undefined>

OFI 5. osztályos természetismeret tankönyv letölthető:

<https://player.nkp.hu/play/186798>

OFI 6. osztályos természetismeret tankönyv letölthető:

<https://player.nkp.hu/play/213506>

8. évfolyamos tanulók részére:

- Időjárás ismeretek, az éghajlati övezetesség - Tájékozódás a térképen és a valóságban
- A Föld és a Világegyetem - A Föld, a Föld felszíne, a felszín változásai, domborzat
- Európa általános természetföldrajza, népessége, Európai Unió jellemzői - Kárpát-medence felszíne
- Magyarország nagy tájainak természeti adottságai, idegenforgalma, népessége, településtípusai.

2. Megyei / fővárosi forduló: 2019. április 6. szombat 10:00-12:00 óra

A megyékben a fordulót a megyei TIT Szervezetek, vagy az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központok (POK) versenyfelelősei szervezik. A fővárosban a szakmai irányítási feladatokat a POK mellett, a Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium látja el.

A megyei/budapesti döntőn a versenyzők az MTT által összeállított központi feladatlapot oldanak meg. A központi feladatlap 100, holtverseny esetére +10 kérdésből áll, a megoldás időtartama 120 perc. A dolgozatokat központi javítókulcsok alapján a helyi versenybizottság javítja és értékeli. A megyékben a legmagasabb pontszámot elért egy 7. évfolyamos és egy 8. évfolyamos tanuló, a fővárosból a legmagasabb pontszámot elért három 7. évfolyamos és három 8. évfolyamos tanuló jut a Kárpát-medencei döntőbe.

Az erdélyi, felvidéki, kárpátaljai és vajdasági résztvevők a helyi fordulók legjobbjaiból kerülnek a Kárpát-medencei döntőbe. Őket a határon túli versenyszervezők jelölik ki.

Ha a versenyző a megyei/fővárosi fordulón nem jelenik meg a megadott időpontban (nap, óra) akkor a versenybizottság a versenyzőt kizárja a versenyből! A versenyző kizárólag abban a megyében versenyezhet, ahol iskolába jár.

A megyei forduló eredményeit a versenyt rendező intézmény eljuttatja a megyei versenyszervezőnek.

Beküldési határidő: 2019. április 12. péntek

A Kárpát-medencei döntőbe bejutott versenyzők adatait és az eredménylistát a megyei/budapesti valamint a régiós versenyfelelősök és a határon túli versenyszervezők táblázatos formában továbbítják az MTT Titkárságának (mtt.titkarsag@mtt.t-online.hu).

Beküldési határidő: 2019. április 17. szerda

A megyei/budapesti döntő ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- Térkép használata. Földrajzi információk értelmezése. Pénzügyi alapismeretek.
- A földrajzi övezetesség alapjai.
- A Föld belső felépítése és felszínfejlődése.
- Afrika, Ausztrália és a világtenger földrajza.
- Amerika természetföldrajza.

Tananyagon kívül:

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Világjáró” rovatának cikkei; 2018./ 3. 4. 5. 6, 2019./1. számaiból.
- Teleki Pál élete és munkássága: letölthető: www.mtte.hu,

8. évfolyamos tanulók részére:

- Európa általános természetföldrajza, népessége, az Európai Unió jellemzői – a Kárpát-medence felszíne.
- Magyarország nagy tájainak természeti adottságai, idegenforgalma, népessége, településtípusai.
- Magyarország gazdasági élete.
- Természetbúvár folyóirat „Hazai tájakon” cikkei (2018/3., 4., 5., 6. 2019/1.).
- Teleki Pál élete és munkássága (www.mtte.hu).

3. Kárpát-medencei döntő: 2019. május 10-11-12. (péntek, szombat, vasárnap)

Helyszíne: Eszterházy Károly Egyetem – Eger

A Kárpát-medencei döntő fordulói:

- írásbeli,
- terepgyakorlat,
- szóbeli

A versenyzők az első, *írásbeli* fordulót az MTT által összeállított központi feladatlap megoldásával teljesítik. A feladatlap 100 pontos, a megoldás időtartama 90 perc.

A Kárpát-medencei döntő második fordulója gyakorlati jellegű. A két évfolyam versenyzőinek közösen szervezett *terepbejárás*ából és a terepbejáráson bemutatottak alapján készített feladatsor megoldásából áll.

A Kárpát-medencei döntő harmadik fordulója évfolyamonként szervezett *szóbeli* verseny. Ennek során a versenyzők tételsorból kihúzott témákban rövid, **5 perces** előadásokat tartanak, ami térképhasználattal és a terepi fordulóhoz kapcsolódó közet-felismerési feladattal egészül ki. A versenyző a szóbeli vizsga előtti felkészülés ideje alatt jegyzeteket készíthet. A szóbeli versenyen csak a szervezők által biztosított falitérképek, atlaszok használhatók.

Az MTT a versenyzőknek és a felkészítő-tanároknak emléklapot ad. Évfolyamonként a Verseny első hat helyezettje és felkészítő tanára oklevélben részesül, míg a Kárpát-medencei első helyezett tanulók a Teleki Pál érmet is megkapják.

A döntő első 3-3 helyezett versenyzője és a határon túli régiók legeredményesebb diákjai 2019 nyarán részt vehetnek a tervezett egy hetes III. Kárpát-medencei Tehetségáborban.

A Kárpát-medencei döntő ismeretanyaga:

7. évfolyamos tanulók részére:

- Térkép használata. Földrajzi információk értelmezése. Pénzügyi alapismeretek.
- A földrajzi övezetesség alapjai.
- A Föld belső felépítése és felszínfejlődése.
- Afrika, Ausztrália, Amerika, a sarkvidékek és a világtenger földrajza.
- Ázsia természetföldrajza.

A tananyag felül:

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Világjáró” rovatának cikkei; (2018/3., 4., 5., 6. 2019/1., 2.)
- Teleki Pál élete és munkássága; letölthető: www.mtte.hu,
- Alapvető térképészeti, közzettani-földtani ismeretek.
- A döntő szakmai terepbejárásán szerzett ismeretanyag.

8. évfolyamos tanulók részére:

- Kárpát-medence természetföldrajza - Európa természeti, társadalmi, gazdasági földrajza.

A tananyag felül:

- A TermészetBúvár c. folyóirat „Hazai tájakon” cikkei (2018/3., 4., 5., 6. 2019/1., 2.)
- Teleki Pál élete és munkássága; letölthető: www.mtte.hu
- Alapvető térképészeti, közzettani-földtani ismeretek.
- A döntő szakmai terepbejárásán szerzett ismeretanyag.

Ajánlott tankönyvek:

- Földrajz 7. FI 506010701/1 (Újgenerációs tankönyv) - Földrajz 7. AP-071306 - Földrajz 7. MS-2609 ehhez kapcsolódva:
- Földrajz 7. kieg. MS-2979U
- Földrajz 8. tankönyv - FI-506010801/1 - Földrajz 8. AP-081305
- Földrajz 7. MS-2609 (nem tévedés, a tankönyv európai része a nyolcadikosoknak!)
- Földrajz 8. MS-2613 - Földrajz 8. kieg. MS-2983U

A három napos Kárpát-medencei döntőn az anyaországi versenyzők és felkészítő tanárok részleges költségtérítésének mértéke (hozzájárulás a technikai lebonyolítás költségeihez: szállás, étkezés, helyi utazások) a támogatásoktól függ. Erről a későbbiekben adunk tájékoztatást.

Kapcsolat:

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

Kovács Eszter ügyvezető igazgató

tel: +36-1-266-1101, +36-30-296-4556

e-mail: mtt.titkarsag@mtt.t-online.hu

Levelezési cím: 1137 Budapest Jászai Mari tér 4/A I.em.1.

Budapest, 2018.augusztus 30.

Jó felkészülést és sikeres versenyzést kívánunk.

Dr. Tardy János PhD s.k.
c. egyetemi tanár,
az MTT ügyvezető elnöke

Prof. Dr. Gábris Gyula, az MTA doktora s.k.
professor emeritus,
az MTT alelnöke

